

हायब्रिड नेपीयर चाऱ्याची लागवड पध्दत

विषयाची ओळख :

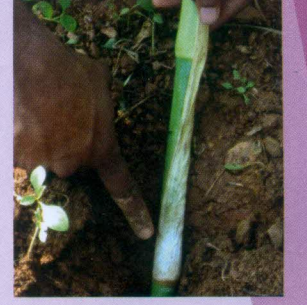
जनावरांना वर्षभर हिरवा चारा मिळण्यासाठी बहुवार्षिक चारा पिकांची लागवड करणे गरजेचे आहे. हिरवा चारा मुबलक प्रमाणात जनावरांना खायला मिळाल्यास पशूखाद्यावरचा खर्च कमी होवून दुग्धव्यवसाय फायदेशीर होतो.

हायब्रिड नेपीयरचे (बहुवार्षिक चारा) सुधारित वाण :

को-३, को-४, को-५, ए. पी. बी. एन. ई.

जमिनीची निवड व तयारी

१. ज्या जमिनीत वर्षभर भिजवणी करू शकतो त्या 'जमिनीत' कधीही लागवड करता येते.
२. हा चारा सर्व प्रकारच्या जमिनीत उगवता येतो.
३. जमिनीची चांगल्या पद्धतीने नांगरणी करून सरी कराव्यात.
४. सरी सरी मधील अंतर कमीत कमी २ फूट ठेवावे. जमिनीत २५ टन / हेक्टर याप्रमाणे शेणखत टाकावे.
५. चाऱ्याची ठोंबे लावण्यापूर्वी एक दिवस अगोदर जमीन भिजवून घ्यावे.

चाऱ्याच्या ठोंबाची तयारी

चाऱ्याच्या कांड्या दोन डोळे असतील या प्रमाणे कात्रून ठोंबे तयार करावे. चाऱ्याच्या विविध वाणांनुसार त्या जमिनीला लागणारे ठोंबे कात्रून ठरवून दिलेल्या अंतरावर लावावे. (५० X ५० से. मी. अंतर ठेवल्यास हेक्टरी ४०,००० ठोंबे लागतील.) एकदा चाऱ्याची लागवड केल्यास ३-४ वर्षे व्यवस्थित काळजी घ्यावी.

चारा लावण्याची पध्दत

ठोंबाच्या दोन डोळ्यापैकी एक डोळा ४-५ इंच जमिनीत लावावा. प्रत्येक ठोंबाच्यामध्ये कमीत कमी २ फूट अंतर ठेवावे. गरजेनुसार ७- १५ दिवसाला एकदा याप्रमाणे जमिनीची भिजवणी करावी.

चाऱ्याचे उत्पन्न

चारा लावल्यानंतर ७५-८० दिवसाला पहिली कापणी करता येते. त्यानंतर प्रती ४०-४५ दिवसाला एकदा याप्रमाणे (वर्षातून ६ / ७ कापण्या) कापणी करता येते. एका वर्षात एका एकरापासून ६०-७० टन हिरवा चारा मिळतो.

हिरवा चारा देण्याची पध्दत

हिरव्या चाऱ्याची नासाडी (३०-४० %) थांबवण्यासाठी सदैव चारा कुटी करूनच द्यावा.

प्रकाशक : डॉ. एकनाथ भा. चाकूरकर, निर्देशक, भाकृअनुप. - केंद्रीय किनारी कृषि संशोधन केंद्र

संपादक : श्री एच. आर. सी. प्रभु, कार्यक्रम समन्वयक

लेखन : डॉ. संजयकुमार वि. उद्दरवार, विषयतज्ञ (पशु विज्ञान), डॉ. एकनाथ भा. चाकूरकर, मुख्य शास्त्रज्ञ (पशु विज्ञान)

तकनीकी सहहायक : श्री विश्वजीत प्रजापती, कार्यक्रम सहहायक (कॅम्पुटर)

कृषि विज्ञान केंद्र

भाकृअनुप - केंद्रीय किनारी कृषि संशोधन केंद्र

जुने गोवें, गोवा - 403 402 फोन : 0832-2285475 ई-मेल : pckvknorthgoa@gmail.com वैबसाइट : www.kvkcarrgoa.in